

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT57 4010 0510 0467 0211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2019-12-02 Nr. (1.6E) 2T-1251
Į 2019-11-21 Nr. 2D-3585(12.147E)

DĖL IŠVADOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTUI

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2395(2)“ projektą, teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. Siūlome tobulinti pasiūlymo Seimui formuluotę „<...> pasiūlymas dėl žemės sklypo *dalies* <...> *perleidimo bendrojoje nuosavybėje*“, tiksliau atspindint bendrosios nuosavybės teisės sampratą, nes, viena vertus, iki perleidimo bendrosios nuosavybės dar nėra (iš minėtos formuluotės galima suprasti, jog bendroji dalinė nuosavybė jau yra), kita vertus, bendrosios nuosavybės teise būtų valdomas visas daiktas, o ne siūloma perleisti sklypo dalis.

2. Atkreiptinas dėmesys ir į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadoje dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2395(2) pateiktus svarstymus, ar racionalu valstybei tapti žemės sklypo, kurio dalį ji perka, bendraturte, taip pat atsižvelgiant į tai, kad dėl tokio žemės sklypo valdymo dalinės nuosavybės teise būtų apsunkintas viso daikto valdymas, naudojimas tiek savininkui, tiek pačiai valstybei, siūlytina įvertinti atitinkamų pasiūlymų Seimui dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2395(2) tobulinimo formulavimo galimybę, kadangi:

2.1. jeigu viršijančios 500 ha dalies nebūtų galimybės suformuoti kaip atskiro sklypo, abejotina, ar šiuo atveju būtų tikslinga ir pagrįsta riboti tos sklypo dalies perleidimo tretiesiems asmenims, pavyzdžiui, nurodytiems Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 5 str. 1 d. 3 p., galimybę. Manytume, kad tokiose situacijose tiksliausia būtų, visų pirma, sudaryti sąlygas pasinaudoti Žemės įstatyme įtvirtintu žemės sklypų perdalijimo institutu;

2.2. jeigu visgi sklypo dalį įsigytų valstybė, manytina, kad tokiu atveju tikslinga būtų nustatyti Nacionalinei žemės tarnybai, kuri valdytų įsigytą sklypo dalį (Žemės įstatymo 12 str.), pareigą siekti susitarimo su sklypo bendraturčiu dėl naudojimosi konkrečia sklypo dalimi nustatymo (Civilinio kodekso 4.81 str.), kadangi tokio susitarimo sudarymas geriau atitinka bendraturčių interesus ir palengvina naudojimąsi bendro daikto dalimis, jas konkrečiai nustačius;

2.3. įstatymo projekte Nr. XIIIIP-2395(2) nėra reglamentuota, kaip toliau valstybė galėtų elgtis su įsigyta dalimi žemės ploto (t. y. ar neturėtų būti reglamentuotos tam tikros sąlygos anksčiau perleistą žemės plotą turėjusiam asmeniui šią žemės sklypo dalį išnuomoti, suteikti naudotis kitais pagrindais (ar šiuo tikslu nebūtų tikslinga keisti ir kokių nors kitų teisės aktų?), vėl įsigyti, esant pasikeitus aplinkybėms (pavyzdžiui, sutartinių gyvulių skaičius vėl padidėtų).

3. Tuo atveju, kai nebūtų galima suformuoti racionalių ribų ir dydžio sklypo ir savininkui būtų galimybė rinktis ar parduoti visą sklypą, ar jo dalį, tačiau jis nesutiktų nei su viena iš alternatyvų, būtų tikslinga siūlyti Seimui tikslinti ir dėstomas Žemės įstatymo 3 str. 2 ir 9 d. nuostatas, tiksliau apibrėžiant, kokia apimtimi būtų reiškiamas ieškinys ginant viešąjį interesą šiuo atveju (t. y. kad tik dėl 500 ha žemės ploto ribą *viršijančios* žemės ploto dalies perdavimo valstybei).

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius